

Slovo in zahvala

Čas prihaja in že je tu, da se bo treba zopet ločiti od drage slovenske domovine. Kako naj se zastopniki K. S. K. Jednote poslovimo od vseh dobrih in ljubih, ki smo jih tu našli? Kako oddolžimo vsem, ki so nam bili naklonjeni in uslužni ob tem prvem oficelnem obisku naše Jednote pri milih rojakih? Nameravali smo prirediti poslovljni banket, da bi se na njem ponovno zahvalili vsem zastopnikom oblasti in predstavnikom naroda ter svojim prijateljem in dobrotnikom za simpatije, dobrohotnost in postržnost, s katerimi so nas povsod sprejemali, pozdravljali ter na naših potih po domovini spremljali in podpirali. Toda dogodilo se je medtem, da so bili na žalost neki kraji slovenske zemlje obiskani od hudih požarnih katastrof, ki so nam dale misliti, če ni primernejše, da ne banketiramo, marveč za to rajši siromakom solze otiramo. In tako smo sklenili namesto nameravanega banketa dati 10.000 Din

V Ljubljani, 8. avgusta 1931.

Glavni uradniki K. S. K. Jednote:

Frank Opeka, predsednik; John Germ, prvi podpredsednik; Jos. Zalar, tajnik; Rev. John Plevnik, duhovni vodja.

Najmlajša planinska postojanka

K blagoslovitvi nove planinske kočice na Sv. Gor

V nedeljo, 9. avgusta se odprla na svečan način naša najmlajša planinska kočica na Sveti Gori 840 m visoko. — Že več let se neprestano večja števila turistov, ki posejajo našo idilično Sveto Goro, mnogi bi radi prenočevali na tem prelepem planinskem koščku naše slovenske dežele, tako da sedanja svetogorska mežnarjeva gostilna mnogokrat ni več zadoščala za preskrbo številnih planincev. Vse to je nujno narekovalo potrebo zgraditve planinske kočice na Sv. Gori, tako da je v l. 1930

za najbolj prizadete pogorelce, in sicer 5000 Din za one v Nadlesku pri Starem trgu na Notranjskem ter 5000 Din za te v Špeharjih župnije Sinji vrh v Beli Krajini. Ta denar se bo na pristojni mesti odposlal. Nam glavnim uradnikom K. S. K. Jednote pa zdaj ne preostane drugega, nego da se tem potom vsem še enkrat zahvalimo in tako poslovimo. Še enkrat torej: Hvala prisrčna Vam, ki ste ljubili naš prihod! Hvala oblastem, svetnim in cerkvenim; hvala društvom in organizacijam; hvala uredništvom časopisov; hvala vsem posameznikom za vse, kar ste ukrenili, storili, žrtvovali, da je bil tako veličasten naš sprejem pri Vas in tako veselo naše bivanje med Vami! Ljubezen za ljubezen in zvestoba za zvestobo. Mi Vam kličemo: Zbogom! in odhajamo — a naša ljubezen in zvestoba ostaneta pri Vas. K. S. K. Jednota ne bo nikoli pozabila Vaših dragocenih uslug, rojaki, marveč bo čakala v pripravljenosti, da Vam jih kdaj vrne!

temeljih, drugo pa je povečini iz lesa. Ima poleg prostorne jedilnice še 5 sob za planince, ki so vse najudobneje opremljene z novim pohištvo, v podstrešju so skupna ležišča, zelo obširna in prijazna pa je veranda, s katere se planince nudi krasen razgled po naših Kamniških in sosednjih planinah. Za oskrbnika je postavljen g. Obidič, čigar gosposka priznana dobra kuharica, ki bo vsem gostom kar najbolje skušala postreči. — Glavna zasluga za zgraditev te kočice gre kot rečeno g. Tomažinu, po

odbor naše res agilne litijske podružnice Slovenskega planinskega društva sklenil zgraditi to planinsko kočico. — V to svrhu se je ustanovila pod predsedstvom litijskega notarja g. dr. Jos. Krevla kreditna zadruha, ki je potom izdala delnice po 100 Din društvu pripomogla do potrebnih denarnih sredstev. Ker so razmere vedno huje pritiskale in zahtevale zgraditev te kočice, je lansko jesen definitivno sklenjeno, da se mora na vsak način tekom l. 1931 ta zgradba dovršiti. V zvezi temu, da niso bila zbrana še dovoljna denarna sredstva, se naš planinski odbor pod načelnikovanjem neutrudljivega planinca, pristnega sina naše matere narave, kakor vedno tako rad in s ponosom povdarja, g. Ferdinanda Tomažina, ni plačil preiti od eklepov do dejanj. — Tako je bilo v kratkem času treh mesecev vse pripravljeno, svet nakupljen, posekan ves les v bližnjih hribih ter speljan na goro. Načrt za planinsko kočico je odbor takorekto sam izkonstruiral na podlagi izkušnj in posvetov mnogih drugih takih planinskih koč v tu in inozemstvu, tako da je bil končno napravljen tak načrt, ki je najpraktičnejši in najlepši. — Zidarska dela je odlično izvršil litijski zidarSKI mojster g. Franc Gorenc, tesarska dela (pretežna večina celotne stavbe) pa je do minucioznosti natančno izvršil tesarski mojster g. Ivan Čmak z Gomilskega, ki si je s to stavbo svoj ugled le še povečal. — Stavba sama ko taka je zgrajena na desnem gričku Svete gore, oddaljena od šole 3 minute, stoji na betonskih

katerem se bo tudi imenovala »Tomažinova kočica«, dalje našemu planincu okrajnemu glavarju g. Fr. Podboju, litijskemu notarju g. dr. Krevlu, ki je takorekto financiral celo podjetje, ljubeznivemu svetogorskemu župniku g. Nacetu Zganjarju, ki je z nasveti in dejanji na lico mesta pomagal pri graditvi in nadzorovanju. Tomažinova kočica stane nekaj nad 150.000, od katerih je slaba polovica krita, ostalo pa je zadolženo pri članih in prijateljih planinskega pokreta. Pohvalno je treba povdariti, da so naši planinski sosede Zagorjani mnogo prispevali k tem stroškom.

Spored slavnostne otvoritve.

V nedeljo ob 11 pred kočico sprejem vseh došlih gostov, nato blagoslovitev kočice in nagovori, katerim sledi veselo planinsko rajanje okoli kočice. Sodeluje zagorska rudniška godba. V slučaju slabega vremena se vsa slovesnost otvoritve preloži na jesenski čas. — Vabijo se vsi prijatelji zdravega planinskega športa, da se te slavnosti udeležijo. Najkrajša pot je s Save preko Tirne 1 uro in pol, preko Leš 2 uri, iz Kresnice preko Vač-Mačkova 3 ure, iz Zagorja 2 uri in pol, iz Litije peš preko Ponovič-Cirkuš 3 ure.

Želimo, da bi ta naša najmlajša planinska postojanka kar najbolje uspevala ter nudila planincem udobno in pošteno zavetje, vsem tistim pa, ki so z delom in trudom doprinesli svoje žrtve k zgradbi te kočice, pa iskrena planinska zahvala. H. L.

Fašisti vidijo strahove

Zvoniska ura straši. Kako težavno je stališče slovenskega duhovnika pod fašizmom, pojasnjuje sledeči konkretni primer: Na Bukovem pri Cerklju so pred časom dobili nove zvonove. Kakor vsi vojnoškodninski zvonovi, imajo tudi tisti vili na vnani strani liktorski znak. Ko so torej na Bukovem zvonove montirali ter obenem uredili za bitje ure, zgodilo se je, da baje kladvo za ure ravno na liktorski znak. Eksaltirani eksponenti fašizma so župnika Petra Šorlija zatožili, da je nalašč tako napravil. Imel je velike sitnosti in procese, dokler ni strokovnjaška komisija ugotovila, da sploh ni bilo mogoče drugače montirati ure.

Nevaren sovražnik fašizma. Kako zelo se čuti fašizem močnega, priča dogodek: na Vipavskem nekje je imel kmet kosa, ki je krasno prepeval »Naprej zastava slave«. To je prišlo na uho goriškemu policijskemu upravniku. G. Modesti je takoj izdal odlok, da mora kmet v roku 24 ur kosa usmrtiti. Kmetu se pa je živalica smilila in jo je raje izpustil v prosto naravo. Kos pa je imel smolo. Mačka ga je ulovila in snedla. Tako ima sedaj fašizem mir pred nedolžno živalico. Osvobodil se je velikega in nevarnega sovražnika.

Tudi »Bogoljube ustavljen«. Zadnja Bogoljubove številke primorski naročniki niso prejeli. Prišle niso niti priporočene pošiljke. Kaj se je zgodilo s tem edinim verskim listom, ki je še prihajal na Primorsko, ni še točno znano. O zaplembi od strani fašističnih oblasti ni bil izdan nikak odlok; bržkone je vso pošiljko zavrnila fašistična cenzura.

Iz goriškega Alojzevišča. V upravi goriškega Alojzevišča je bil za vladnega komisarja imenovan duhovnik Marcel Antonini, profesor v škofjskem Malem semenišču. Do zdaj je upravljal zavod goriški podprefekt V zavodu ostane baje vse pri starem.

Kaj je z župnikom Strancarjem? Vest o konfinaciji ribežbrškega župnika Strancarja se še ne potrjuje. Gotovo je le, da je g. župnik postal žrtev podlega ovadustva in da je glavni državni tožilec v Trstu, ki v smislu konkordata zastopa državne interese v cerkvenih zadevah, zahteval od goriškega nadškofa, da g. Strancarja odstrani iz Rihemberka.

Kuraciji Steverjan in Bilje pri Gorici je nedavno nadškof povzdignil v župniji. V Steverjanu je bil za župnika umeščen dosedanji kurat Ciril Sedej, v Biljah istotako dosedanji kurat Ciril Zamar.

Murska Sobota

Neznosna vročina. Kar se tiče vročine, smo dosegli v sredo višek. Tega dne ob 15. so termometri kazali 50° C. Vročina je bila naravnost neznošna. V četrtek ob 10. je bilo v senci 30° C.

Nagla smrt. Smodiševa mati iz Kroga je bila v nedeljo še pri prvi sv. maši. Ko je prišla domov, so jo napadle bolečine in v tork zjutraj so jo že pokopali.

Bilanca iz bolnišnice. Tekom meseca julija je bilo v bolnišnici dnevno (povprečno) 147 bolnikov. Bolnišnica pa ima samo 140 postelj. Kdaj bo prišlo do prepotrebne povečanja bolnišnice?

Majdica se lišpa.

Majdica se pripravlja z mamicu za izprehod. Obličje čisto opravo in v resnici dražestno izgleda. Med potjo vsi znanci občudujejo njeno novo oblečko. »Saj ni nova, samo s Schichtovim Radionom je oprana« odgovarja ona vsa ponosna in vsi se z odobravanjem smejejo mali Majdici.

SCHICHTOV RADION PERE SAM IN VARUJE PERILO ZAJAMČENO BREZ KLORA

Strašna smrt mladega dekleta

Dravograd, 6. avgusta.

Sestnajstletna Marica Korbes, hčerka posestnika in lesnega trgovca iz Veljke pri Dravogradu, ki se je učila šiviljske obrti, se je večeraj med opoldanskim odmorom vozila po precej strmi cesti s trga proti dravskemu mostu. Nesreča je hotela, da Marica v vedno hujšem diru in svoji prestrašenosti ni več znala obvladati kolesne zavore. V največji brzini se je na ovinku zaletela v vogal novozgrajene hiše trgovca Juharta. Z nogami je butnila v kletno okno, z glavo pa ob zid s tako silo, da je nezavesina obležala. Prenesli so jo takoj k bližnjemu zdravniku g. dr. Eratu, pa je nesrečna deklica medtem že izdihnila. Zlomila si je hrbtenico in razbila lobanjo. V hiši, kjer stanuje zdravnik, je gostilna, v kateri se je slučajno nahajal oče

ponesrečene deklice. Ko je videl, da se zbirajo ljudje, je šel pogledat. Lahko si mislimo, kako je bilo pri srcu nesrečnemu očetu, ko je videl pred seboj svojo ljubljeno hčerko — mrtvo. Pokojna Marica je bila zelo pridna in marljiva in je, preden se je šla učiti šivat, vodila vse gospodinjstvo svojemu očetu. Naj mirno počiva v Gospodu! Žalujemo očetu naše iskreno sožalje!

Isti dan bi se kmalu pripetila še druga nesreča. Uslužbenec gostilničarja in mesarja g. Josipa Pšeničnika je hotel pri neki vožnji v Kolo vratu pri Dravogradu obrniti voz. Konj se je nenadoma prestrašil in je potisnil voz v Dravo, pri tem je še sam padel v vodo. Posrečilo pa se je, da so konja in voz brez nadaljnje škode potegnili iz Drave.

Odkritje spomenika M. Vilharju

V nedeljo, 9. avgusta se vrši v obmejni Planini odkritje Vilharjevega spomenika po sledečem sporedu:

8. avgusta ob 9. zvečer sprevoz po trgu, veličastna razsvetljava, nato slavnostna akademija.

9. avgusta ob 5. budnica, ob 10. sprejem gostov na Vilharjevem trgu, ob pol 11. sprevoz, nato sv. maša na glavnem trgu, ki jo bo služil naš rojak, dekan g. Jože Juvane iz Cerknice. Po sv. maši odkritje spomenika.

Po kulturnem delu-proslave bo ob 3. velika narodna veselica. Ves glasbeni spored bo igrala godba Cerknice, pojo okoliški pevski zbori.

Vožnja je polovična na vseh potniških in brzih vlakih, razen SOE, do Planine se plača cel voznik listek in se da na prireditvi žigosati, ter velja isti listek za povratek.

Zavedni Slovenci, izkažimo čast našemu velikemu ljudskemu pesniku in skladatelju M. Vilharju ob 60letnici njegove smrti! Zato vsi na slovesno odkritje Vilharjevega spomenika v obmejni Planini!

Fantovski tabor pri Sv. Juriju ob Ščavnici

Dne 23. avgusta t. l. priredi Prosvetna zveza velik fantovski tabor pri Sv. Juriju ob Ščavnici za ves ljutomerski okraj ter sosednje župnije Svetinje, Sv. Tomaž, Polensak, Sv. Lovrenc v Slov. goricah, Sv. Anton v Slov. goricah, Negova, kakor tudi za celo Prekmurje. Ob pol 10. bo cerkevna slovesnost s pridigo, po sv. maši pa fantovski tabor na prostem pred cerkvijo. Govorita zastopnika mariborske in ljubljanske Prosvetne zveze. Sledijo pozdravni govori fantov.

Fantje, dne 23. avgusta vsi k Sv. Juriju ob Ščavnici, da na javnem taboru pokažemo, da v naših srcih še gori ogenj katoliških načel. — Na svidenje!

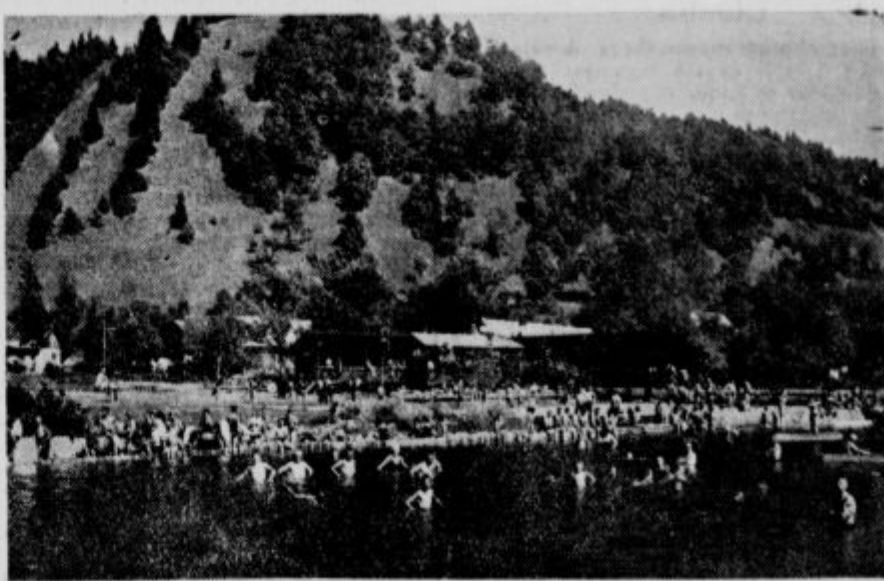
Krško

V nedeljo 9. avgusta vsi v Krško na 60 letnico tamkajšnjega gasilnega društva.

FOTOAPARATE

»svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon Rodenstock Voigtlander Welta, Certo itd. ima vedno v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Zahtevajte cenik! —

Kopališče v Škoji Loki

Narajajoči tujski promet je primoral mesto olupševalno društvo, da je pretekle dni povečalo kopališče za nekoliko kabin. Kopališče leži na slikovitem bregu Poljanske Sore, ki se odlikuje zlasti po visoki temperaturi. Kopališče je imelo prej 30 velikih kabin, sedaj je to število za nekoliko naraslo, tako da bo za nekaj časa nudilo kopalcem dovolj prostora. Agilno društvo je poskrbelo tudi za dolg oder ležalnih desk, kjer se lahko kopalci prijetno solnčijo. Zlasti ob nedeljah kar mrgoli kopalcev domačih in tujih. Posebno radi obiskujejo kopališče izletniki, ki pri-

Vlomi

M. Sobota, 6. avgusta.

Centralno gostilno, ki jo ima v najemu gostilničar Balazič, so ponoči obiskali nepoklicani gostje, ki so zapustili za seboj precej neprijetne sledove.

Ko so se domači zjutraj zbudili in se razgledali okrog hiše, so s strahom opazili, da so bila vrata na kleti razbita. Slutili so, da se je ponoči zgodilo nekaj neprijetnega. In res je bilo tako. Niso bila samo vrata razbita, marveč se je tudi v kleti videlo, da je imela obiskovalce. Vse je bilo premetano. Odesli pa so s seboj do 150 kg masti in nekaj drugih stvari.

Isto noč so hoteli vlomiti v Cipotovo trgovino. Lotili so se železnih vrat. Napol so jih že strgali. Takrat pa jih je nekdo med delom premetil, tako da so pobegnili. Izginili so brez sledu. Zadeva je bila prijavljena orožništvu, ki se je takoj podalo na delo.

Ali se šola izplača?

Nedvomno je vsak izmed nas doživel trenutke, ko mu je nehote vstalo vprašanje: »Ali se šola izplača? Ali ni škoda nenadomestljivih mladostnih let, ki jih žrtvujemo šoli?« Na ta vprašanja odgovarja Donald Rose, Anglež, ki je bil 14 let učitelj, sedaj pa je član uredništva velikega dnevnika v Filadelfiji, Rose izvaja:

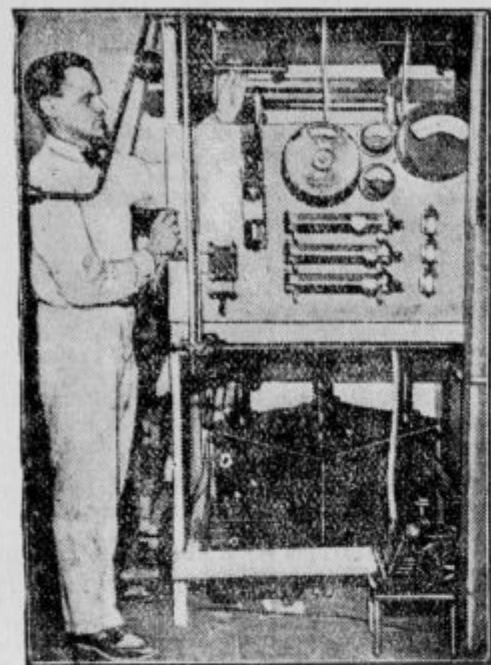
»Nezaslišano veliko časa porabi človek v otroški dobi za učenje brezkoristnih stvari, nepotrebne šare in vezbanje v smešnih umet-

Če bi bil učitelj zemljepisja, bi pometal vse zemljepisne učbenike skozi okno. Na globusu bi učencem v petnajstih minutah dokazal, da je zemlja okrogla in precej velika, in da se more na njej vse mogoče dogajati. Potem bi obesil na steno velik svetovni zemljevid, razgrnil najnovejšo številko kaknega dnevnika in pogledal, kaj se je na svetu zgodilo. In potem bi otroke prijateljsko pozval, da naj z menoj vred odkrijejo na zemljevidu, kje in zakaj se je vse to zgodilo.

Kdo bo ugovarjal, da je ta učna metoda nesistematična. Dovoljujem si odvrniti, da je bilo vse, kar sem se kdaj učil iz zemljepisja ali iz drugih učbenikov, ravnotako nesistematično in zmedeno, in vrhu tega še navadno zastarelo, če sem to ali ono res kdaj rabil. Zato niti ne bi maral vzbujati videza, da poučujem sistematično zemljepisje, ker ima tak pouk pomen k večjemu za kaknega pomorskega namesčenca ali letalca okrog sveta. Namesto tega bi skušal v otrocih zbuditi radovednost za svet in njegove metode, dežele in pridelke in bi jih naučil, da bi vse to znali najti na zemljevidu.

Na podoben način bi podajal zgodovino. Vsaka številka dnevnega časopisa vabi na zgodovinske izlete. In ta metoda ima revolucionarno, pa neprecenljivo prednost.

Namesto, da bi začel s svojimi učenci neke v preteklosti in jih vlekel strogo po kronološkem redu do spehane sedanosti, bi raje začel s to sedanostjo in jih od tu z vsem navdušenjem, ki sem ga zmožen, odvedel po veliki cesti zgodovine. To je edini način, ki more otrokom koristiti, izvzemši tiste, ki hočejo postati šolski učitelji ali pisati učbenike in so tako vnaprej pristaši obstoječega sistema.

Arthur Compton, ameriški fizik, odlikovan z Nobelovo nagrado. Compton si prizadeva, da bi z napetostjo 10 do 20 milijonov voltov dosegel toploto, ki bi bila že skoraj toliko kakor na soncu. S to toploto upa, da bi se dali razbiti atomi, s čimer bi se spustile neomejene množine energije. Razbitje atoma je danes glavni cilj fizikalne znanosti.

nijah, s katerimi se ni treba pečati nobenemu pametnemu človeku. To so npr. nesmiselnosti in lokavščine aritmetike. Sam sem se moral prekljati z njo in sorodnimi predmeti polnih deset let moje nenadomestljive mladosti. Pretil sem se skozi celo geometrijo, enostavno in višjo, sem zmagal težavne algebrske enačbe, a reči moram, da mi niti najmanjša sled tega znanja ni ostala. Da, še več: prav nič ga ne pogrešam. V mojih možganih mora biti velika bela lopa, ki jo je preje izpolnjevala aritmetika; toda ta lisa niti malo ne boli. Izvzemši poštevanko, sem pozabil domalega vsa aritmetiko.

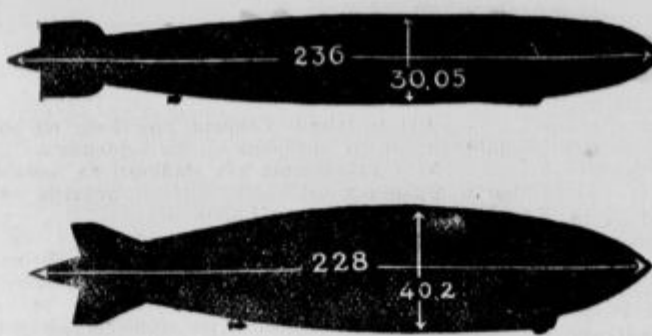
»Pošteno in odkritosrečno priznam, da so leta, ki sem jih porabil za aritmetiko, zame skoraj popolnoma izgubljena. Morda bo kdo ugovarjal, da koristi matematično šolanje dečku nekako posredno, zbujajoč v njem neke zmožnosti in darove, ki potem na skrivnosten način preidejo na druga, važnejša poprišča. Toda psihologi so ugotovili, da duševne zmožnosti niso prenosljive iz enega dela možgan v drugega. Sposobnost za izračunavanje pravokotnega trikotnika nima ničesar opraviti s sposobnostjo za reševanje težavnih logičnih miselnih nalog. Specialist v računanju je pač specialist v računanju in drugega nič.

In kako je z zemljepisjem. Tudi njega sem zaužil, mislim, zadostno mero. In sicer večinoma na Angleškem. Kaj mi je ostalo od vsega? Izredno malo. Vem približno, kje leži Siam. Vse drugo leži zame samo nekje blizu Sijama. Kamčatka, Spitzbergi (Svalbart), Tanna-Arica, Tannu-Tuva, Portugalska, Vzhodna Afrika in Saravak — vsi leže pri Siamu. In če Nižnji Novgorod ne bi imel sičnika, bi ga tudi iskal v bližini Sijama; tako pa vem, da mora biti nekje v Rusiji.

Pa zgodovina! Vse zgodovinsko znanje, ki sem si ga bil pridobil v otroški dobi, se je razpršilo kakor megla pred solncem, predno sem prišel do tega, da bi se s tem znanjem okoristil. Le nekaj malega dejstev in letnic, ki mi jih je vtila v glavo praktična potreba ali kaka smešna miselnja zveza, in pa ogromna množina zmot mi je ostalo. In podobna zmeda prevladuje v mojem prirodoslovnem znanju, v mojih prvih jezikovnih studijah, v mojem znanju angleške literarne zgodovine. Ne vem, kaj mi je vse to znanje koristilo takrat; to pa dobro vem, da šest mesecev pozneje nisem imel od njega nobene koristi več.

Z mednarodnih avtomobilskih tekem za alpski pokal: Wanderer pri Celerini tik cilja St. Moritz.

Novi »Zeppelin«. V Friedrichshafnu so začeli graditi nov zrakoplov »Zeppelin« novega tipa (spodaj), ki bo nekoliko krajši, zato pa znatno večjega premera nego sedanji »Groß Zeppelin« (zgoraj) in bo nosil ime »LZ. 129«. Novi zrakoplov bo dolg 228 metrov premer pa bo znašal na najširšem mestu približno 41.2 m. Zato bo tudi prostornina novega zrakoplova skoraj za polovico večja nego jo ima sedanji »Zeppelin«, to se pravi 200.000 kub. metrov proti 105.000. Štirje Dieslovi motorji novega zrakoplova bodo mogli razvijati 3600 k. s. proti 2650 k. s. sedanjega »Zeppelina«.

Sedmi dan pa je Bog počival

Kakor človek je stara misel, da mora človek po dnevih dela imeti dan počitka, dan, ko se oddahne od telesnega dela, se pogreznost v svojo notranjost, obrne svoj pogled v večnost in opravi zahvalno, zadostilno in prošnjo daritev na oltarju svojega Boga. Stara in nova zaveza spoštujeta 7. dan v tednu, ki jima velja kot božja ustanova — kot Gospodov dan. Vendar naj bo po krščanski zamisli deležen nedelje ves človek — i duša i telo. Zato krščanstvo ni nikdar zametalo poštenega veselja in razvedrila v nedeljo. Samo nekatere verske ločine (n. pr. puritanizem) so hotele iz kr-

ščanstva iztrebiti vsako veselje. Odtod pretirani nedeljski počitek na Angleškem, ki prepoveduje ob nedeljah vse prireditve in morajo biti zaprti gledališča in gostilne. Katoliško krščanstvo pa se je vedno držalo zlate srede in je odklanjalo vsako pretirano strogost. Pri tem pa seveda nepremakljivo vztraja na posvečevanju duše v nedeljo in strogo graja vsako zanemarjanje nedeljskih verskih dolžnosti.

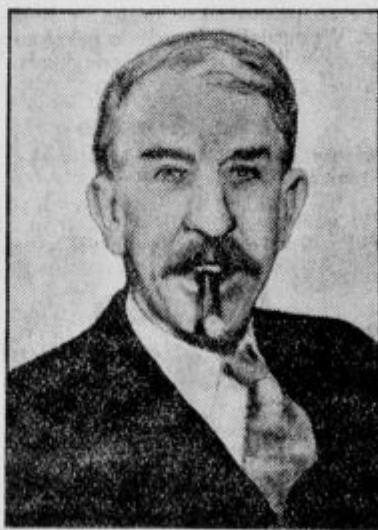
Ze nekaj časa je opaziti prizadevanja, da bi se nedelja razsvetila, da bi se ji vzel vsak verski pomen. Ruski komunizem je šel celo tako daleč, da je razbil dosedanj naravni teden in nedeljo odpravil. Delavci imajo pristo poljuben dan v tednu. V zadnjih dneh so se pa oglasile tudi nekatere industrijske panoge v Nemčiji, ki zahtevajo, da se nedelja odpravi. Steklana industrija in nekatere vrste železne industrije zahtevajo nepretrgan delovni teden. Ali mislijo industrijski podjetniki, da je delavec res mrtev stroj brez duše, brez duševnih potreb? In vrhu tega: kam se mudi industriji celo v teh težavnih časih splošnega gospodarskega zastoja, ko ni kam z zalogami in je na milijone brezposelnih? Ali nekateri ljudje res niso sposobni nobene druge misli nego hitra produkcija in dobiček? Katoliška cerkev je žrtvovala moderni industriji nekaj svojih praznikov, toda nedeljo in nedeljski počitek bo brezpogojno branila. Nikdar ne bo dovolila — tako naglaš »Katol. Kor.« — da bi se zaradi gospodarskih koristi nedelji vzel njen krščanski značaj. Proti vsem komunističnim in liberalnim gospodarskim zahtevam bodo kristjani vsikdar priznavali in praznovali nedeljo kot Gospodov dan.

Kopalna banja iz hotornine, ki se da v malo minutah postaviti na vsakem vrtu. Banja je seveda ameriška iznajdba.

Prepričati se je dal

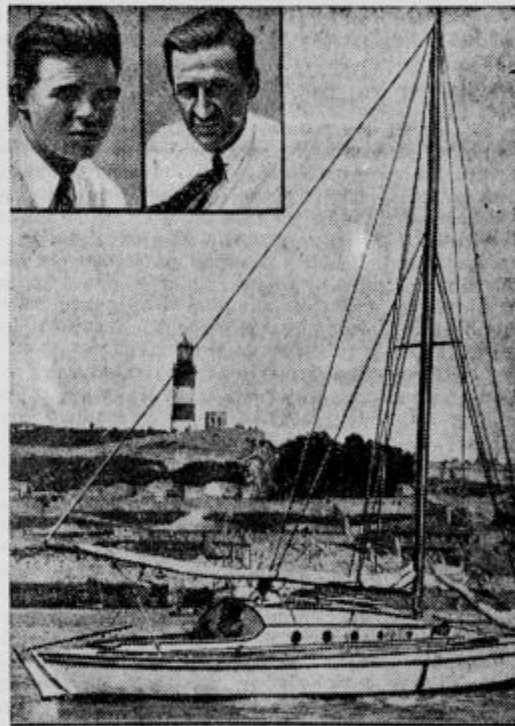
Prof. I. Hartman, učitelj klasičnih jezikov na leidenski univerzi, je bil velik sovražnik vseh novotarij, naj so bile še tako očitno koristne. Tako tudi ni maral nič slišati o električni razsvetljavi in je žgal v svojem stanovanju petrolejko, ko je že ves svet rabil električno luč. Profesorjeva žena je pa še vedno upala, da bo moža prepričala, da je električna luč zelo koristna. In res — ko je njen mož nekoč odpotoval na neki kongres, je brž poklicala delavce in dala v stanovanje napeljati elektriko. Profesor se je ob povratku zaradi tega skrajno razsrdil, toda gospa mu je dejala: »Poglej vendar, moj ljubi, kako strašno praktična je ta stvar. Vidiš tale gumb? Ko prideš zvečer v temi domov, ti ni treba drugega, kakor da pritisneš nanj in takoj bo v sobi svetlo. No, in potem moreš v miru poiskati vžigalice in prižgati svojo petrolejko.« Profesorju je to silno ugajalo in od te ure se je spravil z elektriko.

W. H. Murray, guverner v Oklahomi, ki je znan po svoji diktatorski žilici, je dal sedaj 3000 navrtanih petrolejskih svetilnic enostavno zapreti. S tem hoče petrolejske tvrdice prisiliti, da bi cene olja zvišale. Zaradi znatnega padca petrolejskih cen so se namreč občutno znižali državni davčni dohodki ter je v državnem proračunu nastal velik deficit.

Kdo sme v SSSR na visoko šolo

V Rusiji so se začeli vpisi na visoke šole. Vlada je določila, da mora biti med novimi slušatelji najmanj 85 odstotkov delavcev in delavskih otrok. V prvi vrsti bodo sprejemali delavce, ki so zaposleni v produkciji in njihove otroke. Med posameznimi delavci imajo prednost tisti, ki se morejo izkazati s kako iznajdbo, torej predvsem člani udarnih brigad. Kandidatov, ki ne izvršujejo delavskega poklica, bodo sprejeli samo 15 odstotkov; izbirali jih bodo predvsem izmed članov kolektivnih gospodarstev, otrok strokovnjakov in znanstvenih delavcev, med poveljniki rdeče armade, invalidi iz meščanske vojne itd. Med novospregretnimi slušatelji bo najmanj 40 odstotkov žena.

Jadrnica »Ahtoe«, na kateri sta 19 letni Estonec Ahto Walter (levo) in Anglež Barber (desno) preplula Atlantik. Vožnja je trajala 29 dni; morje je bilo nekajkrat tako viharo, da sta se morala drzna fanta privežati na jambor, da ju valovi niso odnesli s krova.

Smešnice

Mlad mož se je oglašil pri mogočnem finančniku. Temu se je vedno mudilo, zato je obiskovalca kratko nagovoril: »Torej denarja potrebujete, kaj ne?«

»Ne,« je odgovoril mladi mož in zardel.

»Prosim Vas za roko Vaše hčere...«

»Nu, tako torej, ali nisem rekel,« je pihal bankir. »Denarja potrebujete, kakor sem dejal...«

Gandi in evropski carinarji

»Ali bo treba kaj zacariniti, mr. Gandi?«

(Gandi pride v kratkem v Evropo, da se udeleži angleško-indijske konference v Londonu. Pravijo, da pride Gandi topot v samem opasniku.)

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 1-30 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

500 Din nagrade

Išči oni, kateri preskrbi absolutno drž. dvoraz. trgovske šole mesto praktika. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8839.

Šofer

trezen, zmožen popravil, želi k tovrstnemu ali drugemu avtomobilu. Ponudbe pod »Mlad šofer« št. 8870 na upravo Slovenca.

Kovaški pomočnik išče službo. Stanislav Seljak, p. Vrhnika.

Trgovski pomočnik vojašine prost, želi svoj doseženi šestletni mestni premeniti v večjo trgovino mešanega blaga. Veš prodaje manufaktur, galanterije in delikatese. Nastopi po dogovoru. Ponudbe na podružnico »Slovenca« Jesenice pod šifro »Pošten«.

Mladenec

srednjih let želi stopiti v dopisovanje z gospodično, ki bi imela posestvo, s svrhom ženitve. Razpolaga s 50.000 Din gotovine. Le resne ponudbe prosijo na upravo »Slovenca« pod šifro »Sreča« št. 8891.

Krojaškega učenca takoj sprejme Andrej Iskra, Maribor, Aleksandrova cesta 203.

Dekle

srednjih let, izučena kuharica in šivilja, ki je 15 let gospodinjila na kmečkem posestvu, išče zaradi rodbinskih razmer primerno službo. Pogoji ni višina plače, temveč dobiro odnosa. Ponudbe pod »Poštena« št. 8915 na oglasni oddelk Slovenca.

Trgovski pomočnik mešane stroke želi službo v mestu ali na deželi. Cenj. ponudbe na upravo lista pod šifro »Dober prodajalec« št. 8913.

Službodobe

Učenca

sprejme slaščičarna Em. Ilich v Mariboru, Slovenska ulica 5. Hrana in stanovanje v hiši.

Zaupnike-informatorje iz vseh, tudi najmanjših krajev, iščemo proti dobremu honorarju. Prednost imajo predvsem o krajevnih prilikah dobro informirani javni nameščenci. Takojšnje ponudbe z navedbo možnega delokroga na oglasni oddelk lista pod »Hitro in verodostojno« pod 8844.

4 sodar. pomočnike za veliko delo sprejme takoj sodarski mojster Štefan Kosernik, Vodnikova 17, Ljubljana VII.

Mizarski pomočnik in mizarski vajenec se takoj sprejmeta pri: Ivan Podgoršek, mizarna, Breg pri Ptuj.

Vajenca

za čevljarstvo obrt sprejme. Oskrba v hiši. Noč Andrej, čevljar, Slovenski Javornik.

Vajenca

krepkega, s predpisano šolsko izobrazbo in poštenih staršev, sprejme v trgovino mešanega blaga Nace Završnik, Ljubljana-Glince.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme na 3 letno učno dobo A. Sušnik, železnina, Ljubljana.

Trgovskega učenca

primerne šolske izobrazbe, spretnega in zgovornega, čedne zunanosti — sprejme: Postržin, Krško.

Učenec

z najmanj 2 razr. mešanško šolo se sprejme v trgovino z mešan. blagom. Hrana v hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8904.

Vajenca

sprejme krojaški atelje za civil in uniforme v Mariboru, Ob železnici 8.

Pletiljo

dobro izurjeno, in vajeno sprejme strojna pletarna Javornik, Maribor, Vojnašniška 2.

Krojaškega vajenca

pridnega in poštenih staršev, sprejme modno krojaštvo Ivan Mrak, Miklošičeva cesta 13, Ljubljana.

Čevlarskega vajenca sprejme takoj I. Dolenc, Ljubljana, Barvarska steza št. 6.

Dekle

ljubiteljica otrok, pridna, poštena, ki zna kuhati, pospravljati, šivati — se sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Pouk

Gojko Pipenbacher

koncesijon. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. - Zahtevajte informacije.

Čamernikova

šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prospe. št. 16 zastoni. Pišite ponj!

Šoferska šola

oblastveno koncesijonirana, I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Stanovanja

Stanovanje

novi, dve sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Stožicah št. 104.

Vnajem

Več skladišč

oddamo v najem v Kolizeju. Vprašati v pisarni Heinricha, Gosposvetska cesta 13.

Gostilno in trgovino

takoj oddam v najem v Podbrezjah na Gorenjskem št. 11, p. Podnart. Iv. Antonija Habjan.

Lokal

takoj oddam trgovcu ali obrtniku na prometni točki. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8916.

Glasba

Pianino

malo rabljen, kraven glas, ugodno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8767.

Razno

Grafolog in hirosol

N. Sadlucik, v Ljubljani. Čita: karakter, preteklost, sedanjost in bodočnost. Sprejema vsak dan od 9-12 in od 2-7. Naslov: Ljubljana, hotel »Slon«, II. n., soba 64.

Osred. gosp. zadruga

r. z. z. o. z., Ljubljana, Mestni trg 19/III. Uradne ure: sredo, soboto od 15 do 17. Najugodnejši pogoji za podpore, posmrtnino; samo svojim članom! Nameščence in upokojence (javne in zasebne), trgovce, obrtnike, poljedelce, delavce itd. vabimo k pristopu, dokler je še neomejena prijava po pravilniku mogoča. — Pristopnina 10 Din, delež 20 Din, za odgovor znamka 3 Din.

Posedstva

Hiša na Kodeljevem

pri Ljubljani, nova, enonadstropna, oddaljena 5 minut od cestne železnice, naprodaj ali pa se za menja za manjšo proti doplačilu. Reflektira se le na resne kupce. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8835.

Vila

blizu centra naprodaj. — Ponudbe pod »Sv. Krištof 1931« št. 8688 na upr. »Slovenca«.

Hiša naprodaj

v Stožicah za nizko ceno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8232.

Nova hiša

dvostanovanjska, v Rožni dolini, ugodno naprodaj. Vodovod, elektrika, parketi. Vsebitev možna takoj. Naslov v upravi pod št. 8894.

Hiša v Bohinju

tik Sv. Janeza, pripravna za pension letoviščarjev, več prostorov, deloma z inventarjem, 1000 m² sveta, ob cesti, takoj ugodno naprodaj. Cena 100.000 Din. Poizve se: Pavšek, Moste, Krekova 9/I.

Visokopritlično hišo

z nekaj zemljišča prodam v Poljčanah. Oddaljena je od cerkve dve, od postaje pa 15 minut. Dopise na oglasni oddelk »Slovenca« pod šifro »Redek slučaj« št. 8893.

Hiša

petstanovanjska, nova, v Predovičevi ulici 42, naprodaj. Vprašati pri Gašp. Škerbec istotam ali pri županu Oražmu.

Prodaj hišo

novozidano, enonadstropno, štiri-, dvo-, enosobno stanovanje, parketi, elektrika, vodovod, kanalizacija, 1400 m² vrta, pri posestvu g. Kolmana pod Rožnikom, po ugodni ceni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8912.

Enodružinska hiša

z opeko krita, nova, v kuhinji vodovod, naprodaj. Poleg hiše velik zelenjadni vrt, 10 minut od Kranja. Cena nizka. Marija Pečar, Primskovo 84, pri Kranju.

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Kupim voz

že malo rabljen, zapeljivček (Federwagen). Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 8908.

Prodajmo

Fiat 503

štirisedežen, v dobrem stanju, naprodaj za 17.000 Din. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Ugodno naprodaj:

750 ccm motocikl Super X s prikolico, zadnji model, 500 ccm AJS s prikolico, skoraj nov, oba radi nabave avtomobila. 600 ccm Indian Scoutt 6000 Din, 175 ccm, Peugeot, 3600 Din. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Hladilna omara

izolirana s plutovino, povsem nova, naprodaj izpod cene. Naslov pove oglasni oddelk »Slovenca« pod št. 3340.

Trgovina

mešanega blaga in delikatese, dobro vpeljana, na najprometnejši cesti v Mariboru radi bolezn naprodaj. Pisane ponudbe pod »Zagotovljeno« na upr. »Slov.« v Mariboru.

Jabolka in hruške

prima, namizne, kilogram 4 Din franko kraj naročnika, po 25 kg razpošilja G. Drechsler, Tuzla — Bosna.

Otava

stoječa, naprodaj, Naslov Hotel Soča, Ljubljana.

Dobro idočo gostilno

mesarijo, s 7 orali posestva, v bližini Maribora, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Vinotoč

Dospela izborna bela in rdeča vina, enajstotocentna, liter po 10 Din. Pošljite ponj Mestni trg 13, Grajska klet.

Debele

Iuskinaste otrobe

kupite najceneje pri tvrdk A. VOLK, LJUBLJANA, Resljeva cesta 24.

Objave

Svarilo!

Opozorjam prizadete, da bom brezpogojno sodnijsko zasledoval vse, ki razširjajo razne vesti o moji ženi in mojih sorodnikih. Vič, 7. avgusta 1931. Kušar Viktor.

Razpis dražbel

Cerkveno-konkurenčni odbor v št. Vidu na Planini pri Sevnici odda prekritje baročne strehe na zvoniku s cinkasto pločevino. Proračun in projekti na vpogled pri načelniku. Dražba se vrši na licu mesta dne 23. avgusta 1931 ob 15. Odbor.

Objava!

Ko sem bil v službi od 1. aprila 1930 do 15. januarja 1931 pri fotografu Francu Primožiču v Zidanem mostu, ni omenjena firma poslala nekaterih naročenih fotografij o pravem času ali pa sploh niso stranke prejele slik. Prosim vse prizadete, naj javijo svoje naslove, da jim zamorem poslati naročene slike ali da slikam še enkrat za isti račun, odnosno da povrnem jaz namesto gospoda F. Primožiča vsa predplačila in to do 1. septembra 1931 na moj naslov. Franc Roth, fotografski pomočnik v Rajhenburgu.

Kopalne hlače

od 9 Din naprej dobite pri »Luna«, Maribor, Aleksandrova cesta št. 19. Poštna naročila točna.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mas!

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK

lekarnar -- SISAK Varujte se potvorb

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje za na dan 19. avgusta 1931 ob 11 dop. nabavo:

25.000 kg pšenične moke, 1000 kg kave Santos Ia, 1000 kg cikorijske, 1000 kg sladne kave in 5000 kg koruze.

Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje.

Vino postaja ceneje

V restavraciji hotela Miklič se toči najboljši »cviček«, doslej po 14, sedaj po 12 Din liter. Sloviti Mikličev »pikerčan« — doslej po 20, sedaj po 18 Din liter.

Trboveljska premogokopna družba naznanja žalostno vest, da je danes v Laškem umrl njen mnogoletni, velezaslužni in spoštovani gospod

ing. Adolf Widra

rudniški ravnatelj v p. v Laškem

Blagega pokojnika ohranimo trajno v najlepšem in častnem spominu

Ljubljana, dne 7. avgusta 1931.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš neizmerno dobri soprog, oče, stari oče, tast, brat, svak in stric, gospod

ADOLF WIDRA

rudniški inženjer in ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe v pokoju

dne 6. avgusta ob 9 zvečer, previden s tolažili svete vere, v visoki starosti 76 let, za vedno zatisnil svoje blage oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 9. avgusta ob 6 popoldne na mestno pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 10. avgusta ob 9 dopoldne v tukajšnji župni cerkvi.

Laško, dne 7. avgusta 1931.

Filomena Widra roj. Kranner, soproga. Adolf, obratovodja T. P. D., Albertina poročena Hoffmann, Kuno, tehnik, Valerija poročena Kovačević, Ema poročena Parnik, Ida, otroci. Kamilo Hoffmann, ravnatelj, Josip Parnik, premož. inženjer, Ivan Kovačević, prokurist, Michal poročena Widra, Hermi poročena Widra, sinahi in zetje. Ida poročena Panger, vdova po kapetanu, Ema poročena Nechansky, soproga polkovnika, sestre. Nechansky, polkovnik, svak — in vsi ostali sorodniki.

V Gospodu je zaspala včeraj zjutraj ob 6, stara 85 let, gospa

Franciška Zabred roj. Ličan

vdova železniškega uradnika in trafikantinja

Pogreb bo v soboto, dne 8. avgusta ob 4 izpred hiše Rimska cesta 12 na pokopališču k Sv. Križu.

Blag ji spomin! Ljubljana, dne 8. avgusta 1931.

ZALUJOČA RODBINA.